

[Mimi Jakobsen]

det, hun kaldte paratviden, og sagde, at det skulle vi væk fra. Skolen skal opdrage eleverne til i lighed med desmerdyret Rikki-tikk-tavi at sige: »Run and find out«. Vi skal altså sætte eleverne i stand til selv at løbe hen og finde ud af det.

Jeg spørger bare: er det ambitionsniveau højt nok? Jeg mener det ikke. Kan vi stadig væk leve på den illusion, at hvis ikke eleverne er motiverede, så lærer de det såmænd nok engang, for det bliver de nok på et tidspunkt? Er det ikke skolens eneste og fornemste opgave at motivere disse elever? Hvem skal ellers gøre det? Og hvem tror man motiverer de svage elever, hvis ikke skolen gør det? Hvem tror man motiverer de elever, hvis forældre ikke interesserer sig så meget for dette? Det er der ingen der gør. Det er derfor, skolens kundskabsformidlende funktion er vigtig, for der er intet alternativ for de svage elever, hvis ikke skolen træder ind og påtager sig det ansvar.

Så er der spørgsmålet om, hvad de skal lære. Det skal vi ikke have en lang diskussion om nu, selv om det måske i virkeligheden er noget af det væsentligste og i øvrigt noget, som folkettinget nødig beskæftiger sig med. Der har været mange diskussioner om, hvad der er relevant. Det hele skal være relevant, og med relevant mener man stort set samfundsrelevant, og det er jo også udmærket. Spørgsmålet er bare, hvad i alverden det så er.

En af de ting, man i hvert fald har fået indpodet dem, er, at de under ingen omstændigheder må tilpasse sig, de må ikke tilpasse sig arbejdslivet, de må ikke tilpasse sig det fæle erhvervsliv, de skal ikke tilpasse sig noget som helst. Gør man eleverne en tjeneste ved det? Nej. Det bliver sværere for dem. Hvorfor tror man at arbejdsgivere vægrer sig ved at tage de unge mennesker, som de sikkert kunne have megen glæde af? Hvorfor tager de de ældre? Ja, det gør de, bl. a. fordi de skal betale det samme for det. Men de gør det også, fordi de står usikre over for den holding, som deres unge medarbejdere møder med. Ja men hvad er det, vi tilbyder de elever? Lokker vi dem ikke ud til en usikker tilværelse i arbejdsløshed eller skiftende projekter, eller hvad ved jeg? Jeg synes, vi gør dem en dårlig tjeneste ved det.

Jeg tror også, vi gør dem en dårlig tjeneste ved at holde fanen så højt, at vi stadig væk

taler om, at det, det drejer sig om, det er de hele mennesker, det er den alsidige udvikling, det er det emotionelle og det sociale. Hvor langt er man egentlig nået med det, siden det blev indført i 1975, gældende fra 1976? Har vi set nogen som helst forbedringer? Jeg synes det ikke. Det tyder ikke på, at børnene er blevet rarere over for hinanden, er blevet bedre væsener, bedre mennesker. Jeg siger ikke, at de er blevet dårligere, men jeg siger, at de har manglet den mur at spille op imod, som de rammer er, som man altid så hånlige omtaler. Faste rammer er nærmest blevet et skældsord, det er noget, man griner ad. Men det er stadig væk den mur, man spiller op imod, hvor man som elev fornemmer, at det ikke er ligegyldigt, hvad man gør, for der er faktisk nogen, der beskæftiger sig med én. Jeg tror, at det værste, eleven kan møde, er ligegyldighed.

Det har man så skiftet ud med nogle kønne ord om medbestemmelse, demokratisering, en demokratisk skole, hvor man, fordi de voksne ikke kunne finde ud af, hvad de ville med skolen, lagde det over til eleverne og sagde: hvad vil I med skolen? Det er jo ansvarsforflygtigelse, at man forlanger af elever fra 8 år, at de skal fortælle, hvad de vil. Det er ansvarsforflygtigelse og en kryben udenom, fordi voksne mennesker ikke kan finde ud af, hvad de vil.

Jeg vil godt lige tage det med specielt skoletrætheden og 10. klasse. Jeg er ganske enig i, at der er behov for en styrkelse af de praktiske islæt, ikke således at de, der er bogligt minded og har lyst til det, skal tvinges til det, men således at der i rigt omfang bliver mulighed for de andre for at beskæftige sig med det, ikke bare på en værkstedsskole – selv om jeg kommer fra en kommune, hvor vi har gode erfaringer med det – men i allerhøjeste grad i selve erhvervslivet, hvor de kommer ud. I klar erkendelse af, at de render alligevel og tjener penge i fritiden, så lad det blive organiseret på en måde, så at de f. eks. har 15 grundfag i skolen om ugen, og resten af tiden er de ude og bestille noget på anden vis i en virksomhed.

Så vil jeg sige en lille smule om arbejdsklimaet for lærerne.

Der er ingen tvivl om, at lærerne har ret i, at de har brug for mere tid. Man kan ikke blive ved med at lægge opgaver over til lærerne, det være sig forskellige socialpædago-